

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ"

България 4000 гр. Пловдив ул. "Цар Асен" № 24; Централа: (032) 261 261
Ректор: (032) 631 449 факс (032) 628 390 e-mail: rector@uni-plovdiv.bg

---

ФИЛОСОФСКО - ИСТОРИЧЕСКИ
ФАКУЛТЕТ

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:
(доц. д-р Стойка Пенкова)

Ректор:
(проф. д-р Румен Младенов)

УЧЕБЕН ПЛАН

на специалност «Архиви, музеи и публична история»
редовно обучение

образователно-квалификационна степен «магистър»

Учебният план влиза в сила за студенти приети през учебната 2025/2026 г.

Факултет	Философско-исторически факултет
Професионално направление	2.2. История и археология
Специалност	Архиви, музеи и публична история
Образователно-квалификационна степен	Магистър
Професионална квалификация	Историк – архивист и музеолог
Форма на обучение	Редовна
Продължителност на обучението	1 година (2 семестъра)
Утвърден с протокол на АС	№22/19.05.2025 г.
Приет с протокол на ФС	№204/12.05.2025 г.
Влиза в сила от:	Учебна 2025/2026 г.

Анотация

Обучението по магистърската програма „Архиви, музеи и публична история“ отговаря на новите обществени потребности и очаквания за подготовка на специалисти историци с цялостни познания в областта на архивистиката, музеологията и публичната история и в частност с организацията, управлението и популяризирането на информационните ресурси и специфичните дейности на архиви, музеи, културни институции, нестопански организации, медии и др. в цифровото общество. Развитието на цифровите технологии и новата социална мисия на институциите на паметта и протичащите интеграционни процеси между тях не само изискват, но и осигуряват възможности за успешна професионална реализация на дипломираните специалисти както у нас, така и в чужбина.

Образователната програма е разработена така, че да включва комбинация от концептуални, методологични и практически базирани модули, като по този начин се разширява интелектуалния и научния опит на студентите. Програмата се фокусира върху три взаимосвързани съдържателни модула, с акцент върху начина на съществуване на миналото в публичното пространство на настоящето и комуникацията, осъществявана в архиви и музеи, целяща да направи разнородните видове ретроспективна информация и култура, достъпни и видими за различни целеви потребителски групи (традиционни и онлайн). Овладяването на теорията, методологията и настоящите практики в архивистиката и музеологията обогатява, и надгражда познанията по публична история за изучаване начините за интерпретиране, транслиране и популяризиране на миналото. Понастоящем партньорството между историци, архивисти и музеолози все по-тясно е свързано с използването на цифровите технологии и социалните медии, с цел максимално увеличаване на достъпа до историческите ресурси и интерактивния диалог с различните категории потребители. В този аспект предлаганата магистърска програма дава възможност на студентите за усвояване на нови знания, съществени и особено важни в бъдещата им професионална реализация. Тя е нова крачка в образователното, научното и кариерното им развитие в областта на архивистиката, музеологията и публичната история в новото информационно киберпространство. В този смисъл, рамките на магистърската програма са широки, предоставящи структуриран академичен подход към практиката на историята в публичното пространство чрез съвременни модели на обучение, и позволяваща подготовка на студентите за работа и в сферата на дигиталните хуманитарни науки.

Образователната програма е организирана в два семестъра в тематико-логичен порядък. Характерна особеност на учебния план е практическата насоченост на обучението и ученето чрез опит в различни условия, осигурено чрез организираните практически семинари, практикуми, теренни проучвания и учебни посещения. Това е гаранция за прилагане на

теоретичните знания в реална работна среда и превръщането им в практически умения и компетенции. Като лектори са привлечени утвърдени учени и водещи специалисти от архивите и музеите. Специалността подготвя студентите за вълнуваща бъдеща кариера, съчетаваща исторически познания, изследователски умения и богат практически опит.

Успешно завършилите магистърската програма получават професионалната квалификация „историк – архивист и музеолог“. Могат да се реализират в сравнително широка професионална ниша, включваща институциите на паметта (архиви, музеи и библиотеки), образователните и културните институции, медиите и връзките с обществеността, сферата на политиката, европейските и международните организации и фондации, и др.

Специфични изисквания за прием

Изисква се:

- ОКС „бакалавър“ по специалност от професионално направление 2.2. „История и археология“ или ОКС „бакалавър“ по специалност от професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по ...“ с придобита квалификация за „учител по история“;
- Минимален успех от дипломата и от държавните зрелостни изпити за ОКС „бакалавър“ – добър.

Ред за признаване на предходно обучение

Стандартен административен ред, регламентиран в Правилника за учебната дейност на Пловдивския университет.

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

За придобиване на квалификацията са необходими 75 кредита, от тях 47 кредита от задължителни дисциплини, 13 кредита от избираеми и факултативни дисциплини и 15 кредита от държавен изпит.

Профил на специалността

Предвид обстоятелството, че магистърската програма е предназначена само за студенти-специалисти, с ОКС „бакалавър“ по специалности от професионално направление 2.2. „История и археология“ или с ОКС „бакалавър“ по специалности от професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по ...“ с придобита квалификация за „учител по история“, програмата включва три модула – един основен модул, със задължителни дисциплини от предметните области архивистика, музеология и публична история, един надграждащ модул с избираеми и факултативни дисциплини с практически семинари и практикуми в архивна и музейна среда. Хронологически, учебните курсове се разполагат в два семестъра.

Основни резултати от обучението

След завършване на обучението, студентите:

- притежават и демонстрират знания и разбиране на материята в областта на историята и в частност на публичната история, архивистиката и музеологията, надграждащи базовите знания от ОКС „бакалавър“;
- могат да прилагат придобитите знания и умения, в областта на публичната история, архивистиката и музеологията, в практическите занимания;
- могат да комуникират във връзка с общоисторическата, специфично архивна и музеоложка проблематика.

Професионален профил на завършилите

В специалност „Архиви, музеи и публична история” се подготвят широкопрофилни специалисти с приложна насоченост в направление „История и археология“. Завършилите могат:

- да се реализират като специалисти по история, архивистика и музеология: историци – специалисти по публична история в различни сектори; директори на архиви и на музеи; завеждащи отдели и експерти в архивните и музейните институции; архивисти в държавния, частния и неправителствения сектор; куратори, уредници, музейни педагози и екскурзоводи; мениджъри на културно-исторически ресурси и др.
- да работят в общински звена и структури в областта на образованието, културата и хуманитарните дейности;
- да се реализират успешно като исторически консултанти в политическата сфера, средствата за масова информация и социалните медии;
- да се реализират като експерти по проблемите на издирването, систематизирането, съхраняването, използването, презентирането и популяризирането на историческото и културното наследство.

Възможности за продължаване на обучението

Завършилите могат да продължат обучението си в ОНС „доктор“, при обявяването на конкурси във висшите училища или научните институти, в областта на професионално направление 2.2. „История и археология“.

Диаграма на структурата на курсовете с кредити

Легенда:

Аудиторни часове в семестъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С**– за семинарни (упражнения); **Лб** – за лабораторни упражнения (практикуми).

Извънаудиторни часове в семестъра: **ИО** – общ брой, от тях: **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка и др.

К – ECTS кредити; **Фo** – форма на оценяване (*И* – изпит; *ТО* – текуща оценка; *З* – заверка; *П* – продължава следващ семестър).

№2	ECTS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън-аудиторни			Общо	К	Фо
			АО	Л	С	Лб	Х	ИО	Сп	---	О		
1-ви семестър													
1		Архиви и научна комуникация	30	15	15	-	-	120	120	-	150	5	И
2		Музеен мениджмънт	30	15	15	-	-	120	120	-	150	5	И
3		Публична история	30	30	-	-	-	120	120	-	150	5	И
4		Архиви и библиотеки в Стария свят	30	30	-	-	-	120	120	-	150	5	И
5		Нематериално културно наследство – документи, практики, институции	30	30	-	-	-	120	120	-	150	5	И
6		Избираема дисциплина 1	30	-	-	30	-	60	60	-	90	3	ТО
7		Избираема дисциплина 2	30	-	-	30	-	30	30	-	60	2	ТО
Общо за 1-ви семестър			210	120	30	60	0	690	690	0	900	30	
2-ри семестър													

1		Архиви и устна история	30	30	-	-	-	150	150	-	180	6	И
2		Музейни експозиции, екскурзоводски беседи и образователни музейни програми	30	15	15	-	-	150	150	-	180	6	И
3		Паметта на държавата през Средновековието	30	30	-	-	-	120	120	-	150	5	И
4		Памет и митология за европейската история (XV – XIX в.)	30	30	-	-	-	120	120	-	150	5	И
5		Избираема дисциплина 3	30	-	-	30	-	60	60	-	90	3	ТО
6		Избираема дисциплина 4	30	-	-	30	-	60	60	-	90	3	ТО
7		Факултативна дисциплина 1	30	30	-	-	-	30	30	-	60	2	И
Форма на дипломиране:													
Защита на дипломна работа			0	0	0	0	0	450	450		450	15	
Общо за 2-ри семестър			210	135	15	60	0	1140	1140	0	1350	45	
Общо за целия курс на обучение:			420	255	45	120	0	1830	1830	0	2250	75	
Общ брой кредити:			75										

Забележка: Списъкът с предлаганите избираеми и факултативни дисциплини е Приложение към учебния план и е неделима негова част. Списъкът може да се актуализира всяка учебна година с решение на ФС.

Правила за изпитите, оценяване и поставяне на оценки

Преподавателите информират предварително студентите за конкретните правила и изисквания. Провеждат се различни форми на текущ контрол върху самоподготовката на студентите, чрез поставянето на практико-приложни задачи (академични есета, проекти, критични коментари към първични източници, решаване на тестове, разработване на курсови работи, реферати, доклади, презентации, портфолиа и други, съобразно спецификата на конкретната учебна дисциплина). Оценяването става на база междинните резултати в рамките на текущия контрол през семестъра и с финални писмени или устни изпити.

Избираемите дисциплини, които са под формата на практически семинари и практикуми, се оценяват чрез текущи оценки за показаните резултати по конкретни практически дейности и задачи в рамките на семестъра.

Изисквания за завършване

Дипломиране с разработване и защита на дипломна работа.

Координатор

Ръководител на програма: доц. д-р Русалена Пенджекова-Христева
rusalena@uni-plovdiv.bg

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на избираеми и факултативни дисциплини

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

№	Учебна дисциплина	Аудиторни	Извън-аудиторни	Общо	К	Фо

		АО	Л	С	Л6	ИО	Сп	---	О		
	Избираема дисциплина 1	30	-	-	30	60	60	-	90	3	ТО
1	Архиви и периодичен печат										
2	Виртуална реконструкция на архивно наследство										
	Избираема дисциплина 2	30	-	-	30	30	30	-	60	2	ТО
1	Музеен маркетинг										
2	Музейна комуникация										
	Избираема дисциплина 3	30	-	-	30	60	60	-	90	3	ТО
1	Практически семинар „Информационна и популяризаторска дейност на архивите“										
2	Практически семинар „Подготовка и организация на документална изложба“										
	Избираема дисциплина 4	30	-	-	30	60	60	-	90	3	ТО
1	Практически семинар „Нормативни документи в музейната работа“										
2	Практически семинар „История, цивилизации и музеи“										

ФАКУЛТАТИВНИ ДИСЦИПЛИНИ

[illegible]